

Kurtuluş Savaşı ve Osmanlı İmparatorluğu'nun Parçalanışı Süreci: Dönüm Noktaları üzerine İstanbul Borsası'ndaki Döviz Kuru Hareketleri ile Bir Okuma

**Avni Önder Hanedar, Hatice Gaye Gencer, İsmail
Altay, Sercan Demiralay**

Sakarya Üniversitesi, Yeditepe Üniversitesi, Marmara ve Recep Tayyip Erdoğan
Üniversitesi, Sheffield Üniversitesi

İçerik

- Kliometri
- Başlarken
- Literatür
- Politik gelişmeler
- İktisadi ve politik yaşam
- Veri
- Metodoloji
- Bulgular
- Sonuçlar

Kliometri-Cliometrics

Tarih Neden Önemlidir?

Kliometri-Cliometrics

- Geçmişini açıklamak için iktisat teorisi, mitlere açıklama getirmek,
- Yeni veri setleri, niceliksel inceleme ve sınama yöntemleri,
- Karşı-olgusallık, deney imkanlarını devreye sokmak-Fogel (1964)-,
- Bugünü açıklamak-Heiner (1984) ve North (1990).

Kliometri-Cliometrics, Eğilim

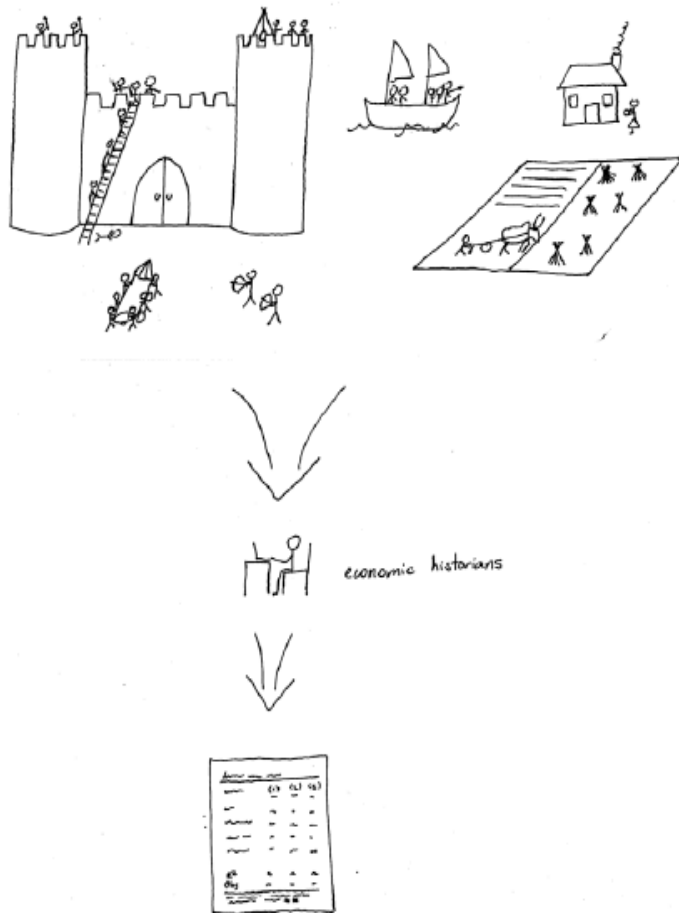
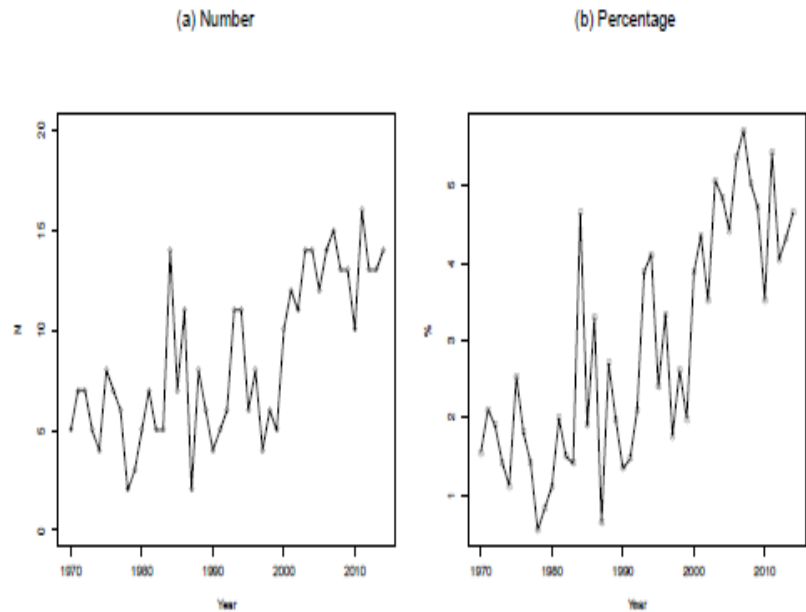

Figure 1: Economic history publications in the top-5 economics journals

This figure plots the number and percentage of economic history publications in the top five economics journals (AER, QJE, JPE, JEL, and JEA) from 1970 to 2010.

Kaynak: Abramitzky (2015)

Kliometri-Cliometrics, Eğilim

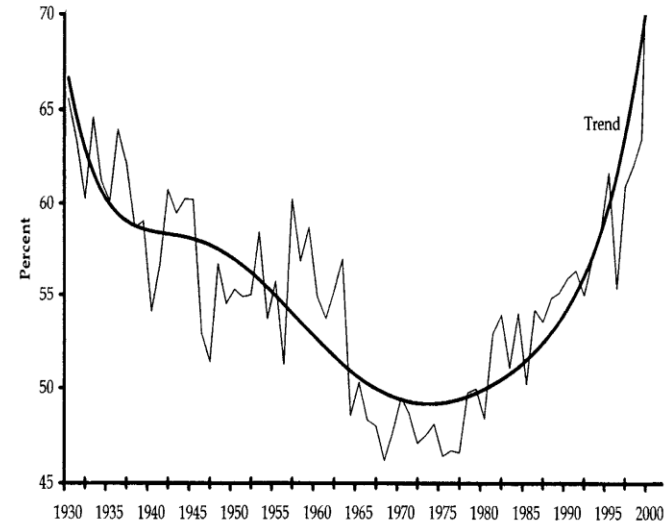
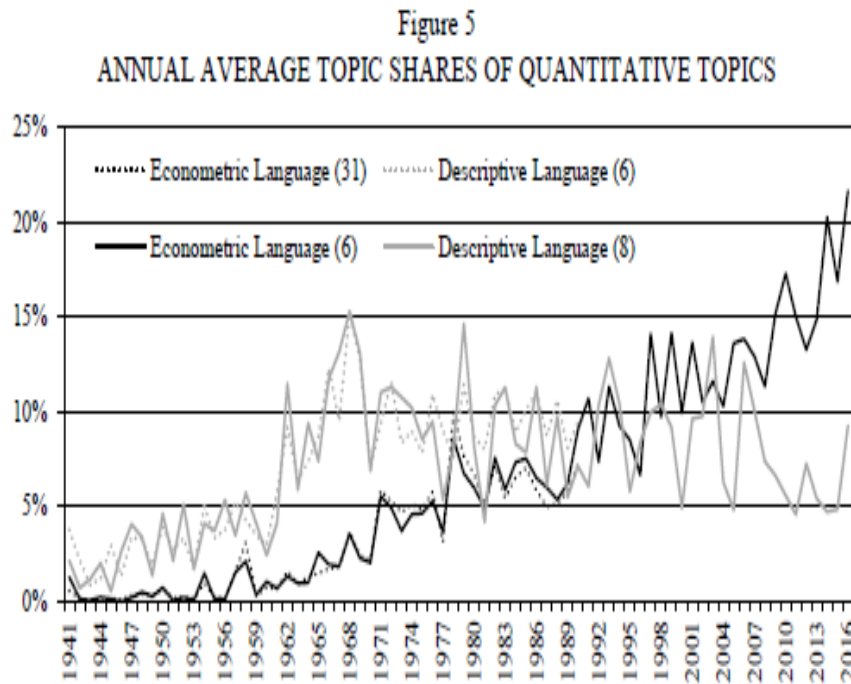
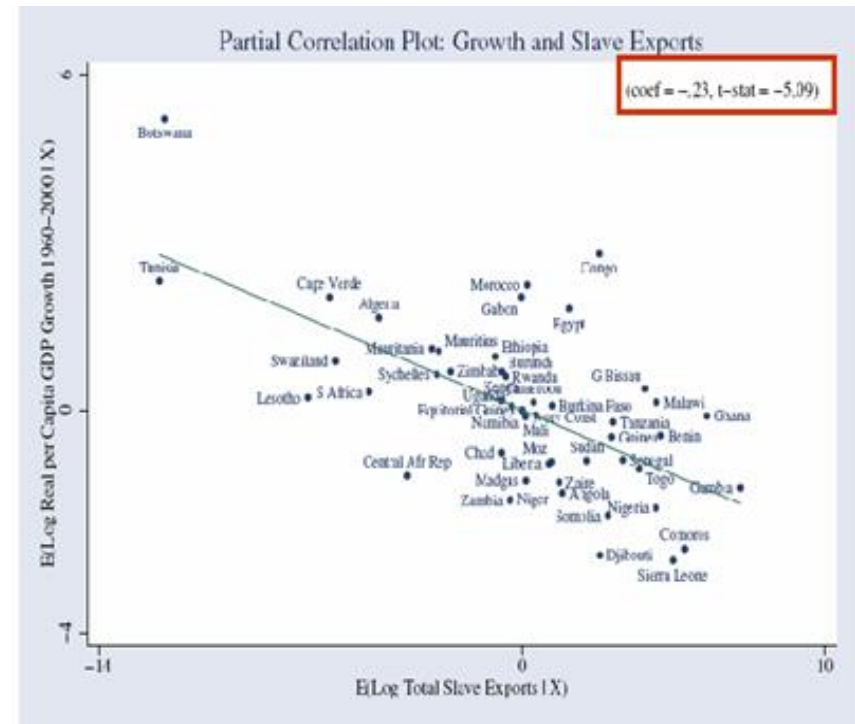
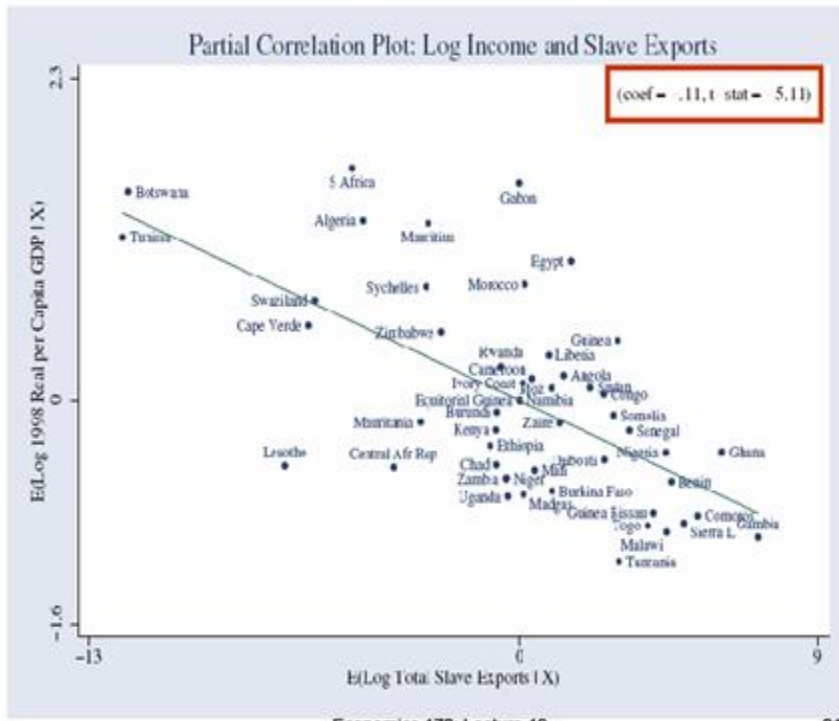

Figure 1. Lost Causes in Economics

Notes: Figure shows articles using the causal family as a fraction of all articles in the JSTOR archive of economics journals, 1930–2001. *Causal Family* = “cause,” “causes,” “causal,” “causally,” “causality,” or “causation.” Searches conducted June 2003. Heavy, smooth line is a sixth-degree polynomial trend.

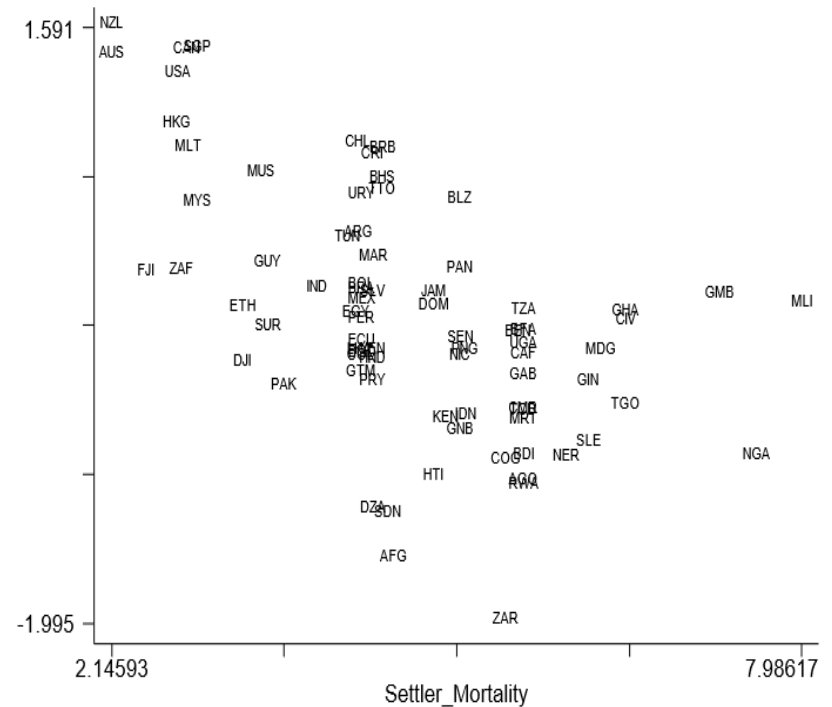
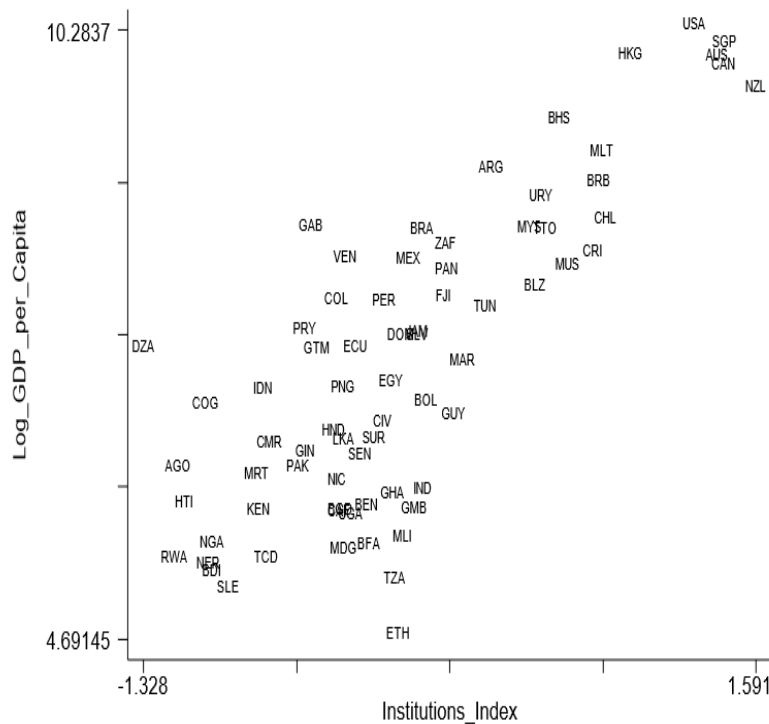
Kaynak: Hoover (2004) ve Wehreim (2017)

Kliometri-Cliometrics, Nedenler

Kaynak: Nunn (2008, 2009)

Kliometri-Cliometrics, Nedenler

Kaynak: Acemoglu et al. (2001) ve Banerjee and Iyer (2005)

Kliometri-Cliometrics, Kurumlar

JOINT CENTER FOR HISTORY AND ECONOMICS

Faculty of Arts and Sciences, Harvard University

ANNOUNCEMENTS

The Program of Prize Fellowships in Economics, History and Politics is delighted to announce the Prize Fellows for the academic years 2018/2019 to 2020/2021. They are Gabriel Kreindler (MIT), Kalyani Ramnath (Princeton) and David Yang (Stanford).

WELCOME

The Joint Center for History and Economics is based at Harvard University and at

UCLA Social Sciences
Center for Economic History

HOME PEOPLE WORKSHOPS GRANTS CONTACT RELATED LINKS NEWSLETTERS

Because the past is still with us – In our laws and institutions and in our people

The Center for Economic History encompasses the economic history of all countries and regions of the world. We have a particular focus on the processes and institutions of growth and development, and believe that much is to be learned from comparative perspectives. Our associated faculty and students come from a variety of disciplines, and their work spans long periods of history. We are united in our desire to understand the long-run trends that have led to current public conditions, including those in social security and pensions, immigration, economic and financial development, and technological innovation. Our goals are to provide:

- Seed grants for faculty and graduate students.

Centre for Economic Policy Research

Publications Events Research Researchers EuroArea Membership About
Programme Areas Programme Directors Appointments

Economic History

Economic history has a long tradition at CEPR. Several economic historians were affiliated with the Human Resources programme, under the co-Directorships of Roderick Floud, Heather Joshi, Barry Supple and Nicholas Crafts. In 1992 and 1993, for example, Crafts and CEPR Research Fellow Gianni Toniolo led a research network on "Economic Growth in Postwar Europe", funded by the European Commission. This led to the publication in 1996 of *Economic Growth in Europe Since 1945*, edited by Crafts and Toniolo, followed by *Quantitative Aspects of Post-war European Economic Growth*, edited by Crafts and Bart Van Ark, in 1997.

In 2004 the CEPR launched its *Economic History Initiative* (EHI), co-ordinated by Stephen Broadberry and Kevin O'Rourke. EHI was launched at a public discussion meeting on 28 April 2004, at which CEPR Research Fellow Marc Flandreau asked 'Why Do Emerging Market

Kliometri-Cliometrics, Durum

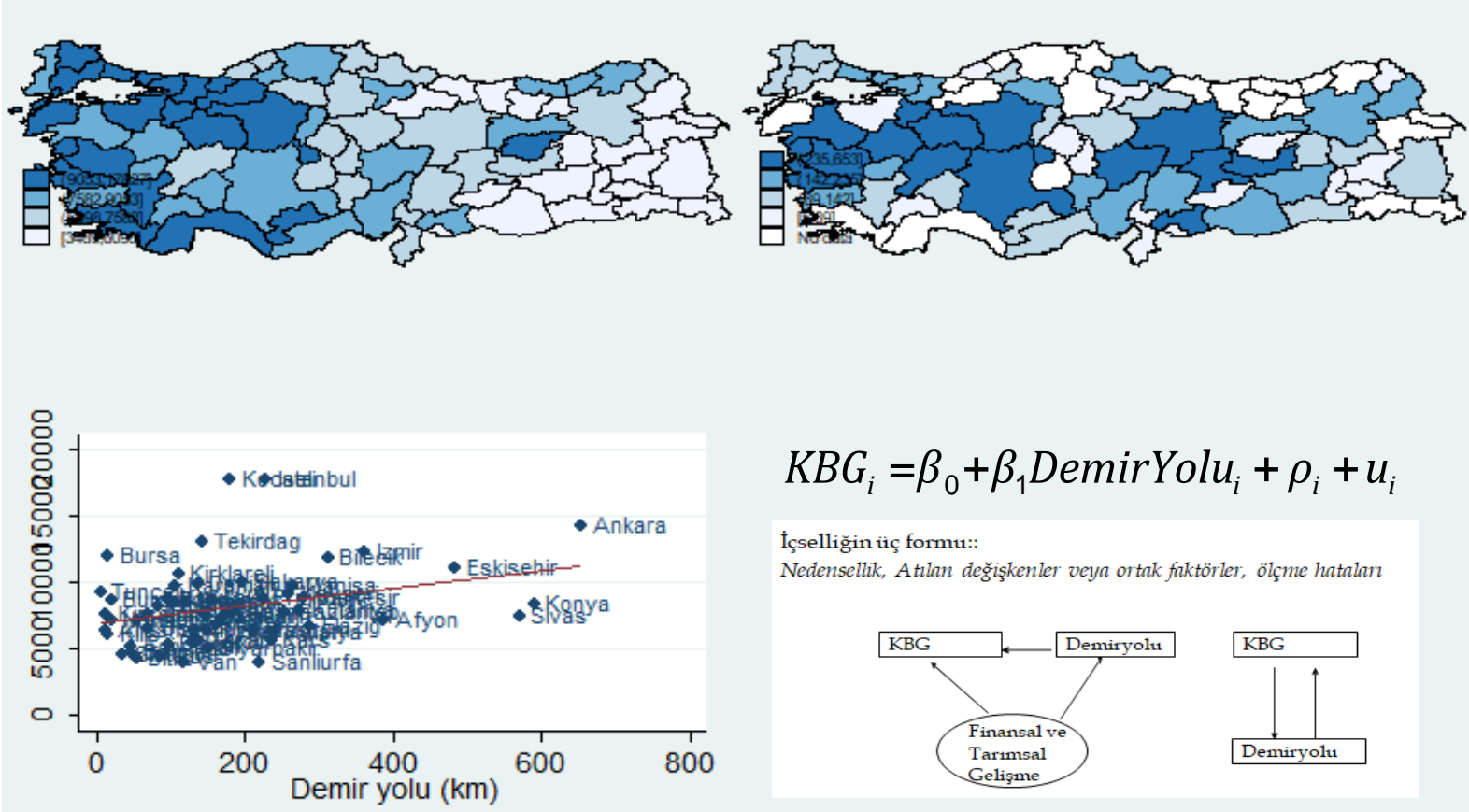
Tablo 1. İktisat tarihine ilişkin temel konularda yayın sayıları ve konuları

2010-2018	İktisadi Büyüme/Gelişme	İktisadi Büyüme/Gelişme (%)	Ulaşım	Ulaşım (%)	Kurumlar	Kurumlar (%)
Osmanlı İktisat Tarihi	33	1	15	1	42	1
Amerikan İktisat Tarihi	2160	50	1140	53	1520	47
Avrupa İktisat Tarihi	2060	47	973	45	1620	50
Asya İktisat Tarihi	109	2	39	2	64	2
Toplam	4362		2167		3246	

2010-2018	Finans	Finans (%)	Nedensellik	Nedensellik (%)	Ampirik/Model/Ekonometri	Ampirik/Model/Ekonometri (%)
Osmanlı İktisat Tarihi	47	1	6	1	31	1
Amerikan İktisat Tarihi	1840	46	351	52	1680	50
Avrupa İktisat Tarihi	2000	50	308	46	1600	47
Asya İktisat Tarihi	95	2	7	1	75	2
Toplam	3982		672		3386	

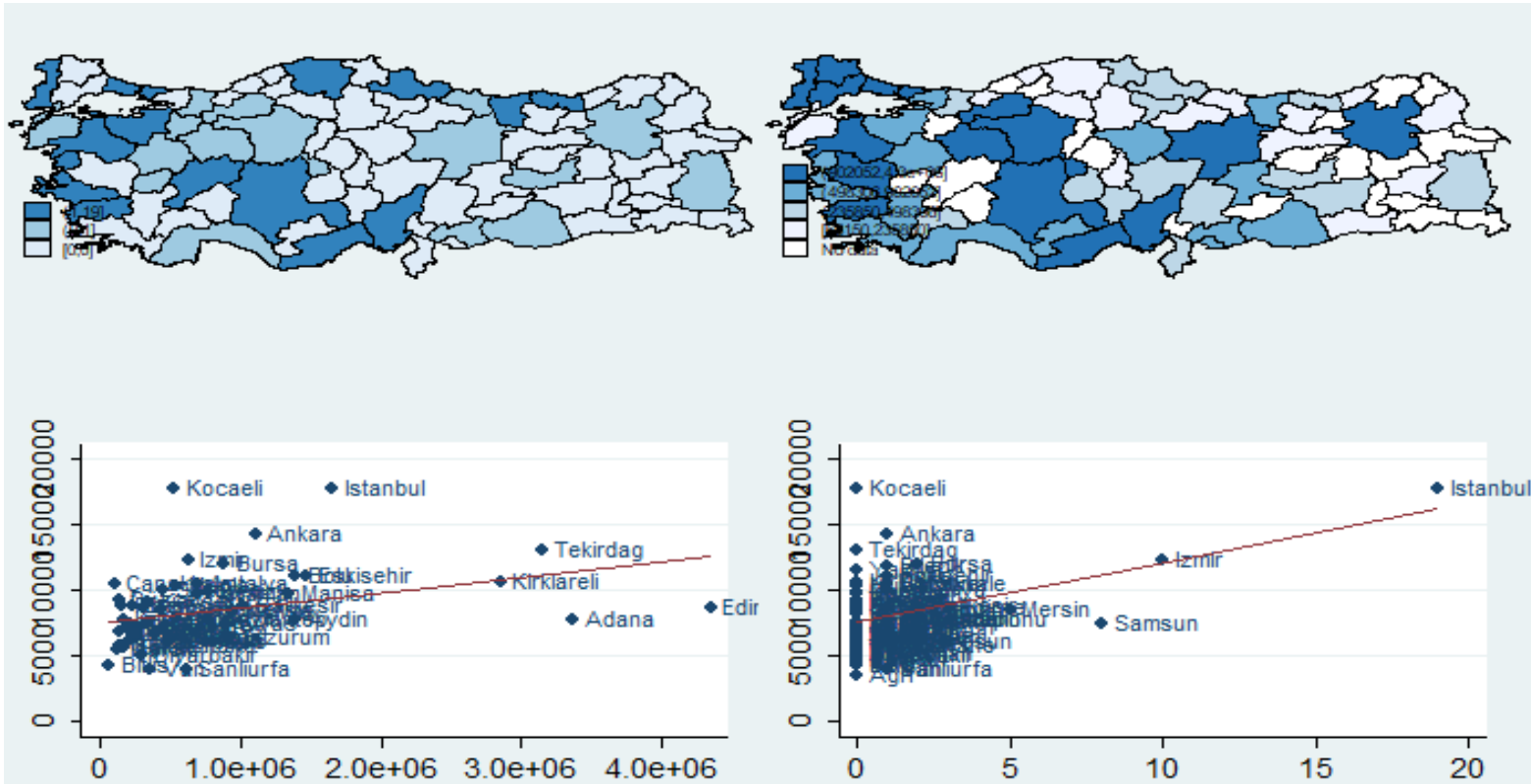
2010-2018	Öneri	Öneri(%)	Veri	Veri (%)	Politika önerisi	Politika önerisi (%)
Osmanlı İktisat Tarihi	15	1	81	1	0	0
Amerikan İktisat Tarihi	547	46	2810	49	19	56
Avrupa İktisat Tarihi	596	50	2740	48	11	32
Asya İktisat Tarihi	32	3	107	2	4	12
Toplam	1190		5738		34	

Kliometri-Cliometrics, Nedenler: KBG ve Demiryolu, 2017

Kaynak: Hanedar ve Hanedar et al.(2015, 2019)

Kliometri-Cliometrics, Nedenler: Tarımsal Kredi ve Banka, 1909 ve 1914

Kaynak: Hanedar ve Hanedar et al. (2015, 2019)

Kliometri-Cliometrics, Nedenler ve Politika: KBG ve Demiryolu

Tablo 1. Türkiye'de KBG ve Demiryolu, 2017

	(EKKY) KBG	(EKKY) KBG	(AD-2AEKKY) KBG	(AD-2AEKKY) KBG
Demir Yolu	6.492 ^{***} (0.014)	4.108 (0.155)	18.55 [*] (0.005)	20.07 [*] (0.110)
Banka		362.0 ^{**} (0.006)		279.5 [*] (0.10)
Kredi		0.0008 [*] (0.059)		0.0008 (0.152)
Sabit	6946.9 ^{***} (0.000)	6272.8 ^{***} (0.000)	4861.3 ^{***} (0.000)	3258.3 (0.190)
Gözlem Sayısı	59	43	59	43
R ²	0.101	0.322	--	--

Not: Parantez içindeki değerler p değerleridir. * $p < 0.10$, ** $p < 0.05$, *** $p < 0.01$

Kliometri-Cliometrics, Mitler

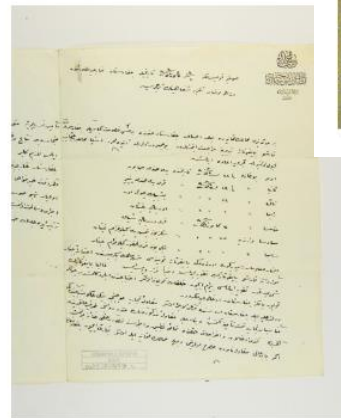
بلهار واپوراری
(لاهوری) دوهونده
دارنه ایله دولتمدارت آرمهنده احرای سیر
دسور ایندن بلهار واپوراری بر قاج آرتداری
اسلیل سفر ایشتر ایلی - دون [اولتی کون]
ایشو واپورارون برسی قراقی ایشتر ایلی چکیتی
عالمه قواق اوکارتیه کلیر. حال بوکه او باهیرا
ترکیاجیه طاقین اولدیندن کری چکیتسی
تیجیه ختمده قواق اسیتکلاندین اکی یاره قوری
سوق اداخت اولور. اوجسی طوب
آتیلهنی سرده بلهار واپوری قودای کری
دوخته قوماناسی ویردک ارس یوزنه دونه
کیرد .
(دولتی موخوز) غرتسی ده بوسا کون
بخت ایشترکی سرده هیورک :
بلهار سیر سفان شرکتک وارنه واپوری
دون (اولتی کون) وارنه قواق اوکارتیه
کلدهک واپورک بلهار قراقی بلدراسی سامل
اولدی کورنجه یولی کده کورنجه ییری به
کیرده سی ایچون صل مذ کورن اوج یاره قوری
سوق طوب اولدی قونلاردن ییشتر یوسایح
خیر ویرتور ایلی - بر یوکون (دون) وارنه
واپوری قوماناسی قودان (دینا) ایله ملاقات
ایشترکی شاه قودان قودای بوقوالیصاه - خیردن

Table 2. Gravity regressions, 1830–1913.

Dependent variables: Log(sum of Ottoman exports and imports), sum of Ottoman exports and imports, Log(Ottoman exports), Log(Ottoman Imports)

	1	2	3	4
The Egyptian-Ottoman and the Turco-Italian wars	0.12 (0.19)	0.27* (0.15)	0.04 (0.19)	0.21 (0.31)
The Balkan wars	-0.54 (0.55)	-0.69 (0.48)	-0.94* (0.51)	-0.28 (0.74)
The Crimean and the Russo-Turkish wars	-0.55*** (0.11)	-0.52*** (0.18)	-0.09 (0.16)	-1.03*** (0.17)
Boycotts against Bulgaria	0.14 (0.14)	0.24*** (0.09)	0.27* (0.15)	0.05 (0.20)
Boycotts against Austria-Hungary	-0.68*** (0.19)	-0.31** (0.13)	-0.98*** (0.21)	-0.44* (0.25)
ln(Freight rates)	-0.24 (0.33)	-0.40 (0.57)	-0.15 (0.35)	-0.67** (0.30)
ln(Ottoman GDP)	-0.49*** (0.12)	0.48 (2.21)	-0.32* (0.15)	-0.76*** (0.17)
ln(Trading partner GDP)	0.53 (0.33)	0.61 (0.54)	0.78** (0.35)	0.25 (0.30)
Free trade agreements	-0.31 (1.39)	-1.84 (2.05)	-1.06 (1.43)	2.34 (1.36)
Railroads	-0.10 (0.24)	0.05 (0.28)	-0.12 (0.29)	-0.03 (0.30)
Alliances	0.28 (0.16)	0.22 (0.14)	0.35 (0.22)	0.14 (0.19)
Constant	7.80 (4.62)	-1.29 (25.38)	2.37 (4.34)	18.58*** (4.80)
N. of obs.	1051	1051	1051	1051
R ²	0.90	-	0.85	0.83
p-value	0.30	0.08	-	-

Notes. Columns 1–4 report the OLS estimates for the gravity model in section 4. In column 1, the dependent variable is the natural logarithm of the sum of the Ottoman exports and imports. In column 2, the dependent variable is the sum of the Ottoman exports and imports. In column 3, the dependent variable is the natural logarithm of Ottoman exports. In column 4, the dependent variable is the natural logarithm of Ottoman imports. Heteroscedasticity-robust standard errors corrected for clustering at the country level are reported in parentheses. ***, **, and * denote statistically significantly different from zero at the 1%, 5%, and 10% levels, respectively. N. of obs. is number of observations.

Kaynak: Hanedar (2016)

Kliometri-Cliometrics, Hikaye İktisadı

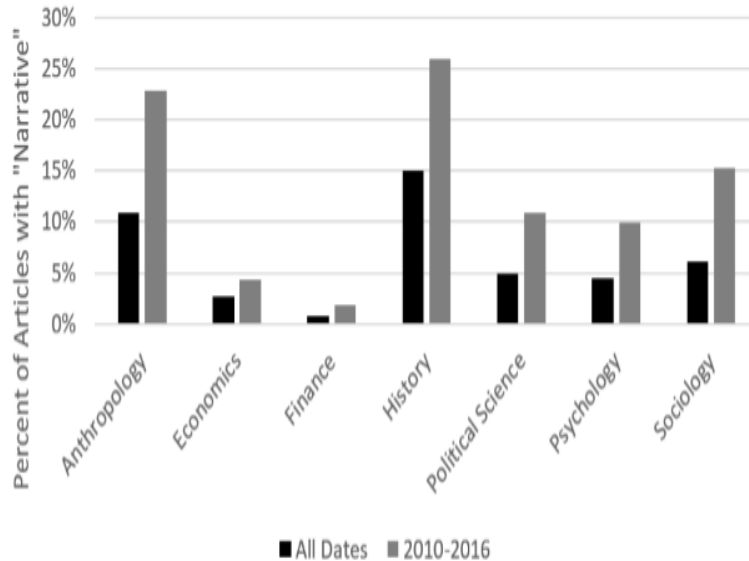

Figure 1. JSTOR counts by field of articles containing the word "narrative" as a percent of all articles in the field, entire database left and the years 2010-2016 only, right.

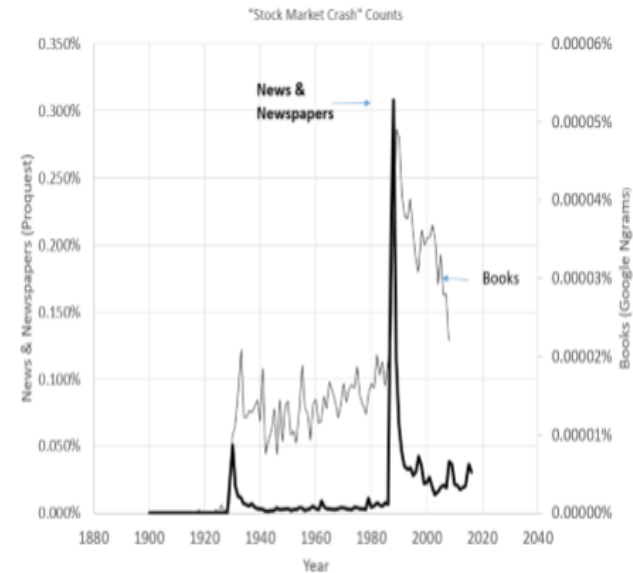

Figure 6. Frequency of appearance of phrase "stock market crash" by year. For news and newspapers (1900-2016, from ProQuest) it is the number of articles with this phrase as a percent of all articles that year. For books (1900-2008, from Google Ngrams) it is the number of occurrences of the phrase divided by the total number of words in the database for that year, in percent.

Kaynak: Shiller (2017)

Kaynaklar: Osmanlı ve Türkiye İktisat Tarihi, Gazeteler

- İstanbul Borsası'nda işlem gören 10 hisse senedinin kapanış fiyatları,
- *Tanin*

Beyazıt Devlet Kütüphanesi

غلطه ۱۱، تصریح ثانی ۱۳۲۶

قیانلی	آچیلدی	دیون موحده تحویلاتی
۹۹,۲۱	۹۹,۱۶	روم ایللی دمیر یوللری»
۲۱۴,۱۲	۲۱۴,۱۲	استانبول
بارس	۹۹,۱۶	دیون موحده
۹۱,۲۵	۲۱۴,۱۲	روم ایللی دمیر یوللری
۲۱۶,۵۰	۱۸,۵۰	باقی عثمانی
۶۷۲	۱۶,۲۰	توتون رژیمی
۳۸۷	۱۲۱	سلانیک بانکہ سی
	۴,۶۷	عثمانی سیغورطہ شرکتی
	۴۱	شرکت خیرہ
	۴۹۸	استانبول تراموایلری
	۸	» (ژوئیسانس)
	۵۰۱	آناطولی دمیر یوللری
	۰۰۰	سلانیک - مناستر»
	۴۳۲	بالہ - قرہ آیدین
	۱۶۳	کسندیرہ ممتاز
	۱۶۳	» حادی
	۱۸۵	ارکلی معدنلری

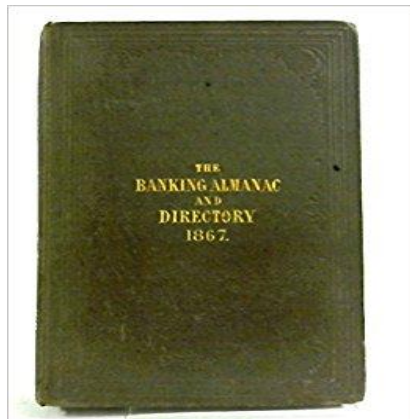
Tanin. 1911. Borsa.
14 November:2.

Kaynaklar: Osmanlı ve Türkiye İktisat Tarihi, Bültenler ve Dergiler

Bank Name	Capital	Branches	Notes
Bank of England	£10,000,000	London	...
Bank of France	100,000,000 Francs	Paris	...
Bank of Spain	100,000,000 Pesetas	Madrid	...
Bank of Italy	100,000,000 Liras	Rome	...
Bank of Austria	100,000,000 Gulden	Vienna	...
Bank of Prussia	100,000,000 Marks	Berlin	...
Bank of Russia	100,000,000 Rubles	St. Petersburg	...
Bank of Persia	100,000,000 Rials	Tehran	...
Bank of India	100,000,000 Rupees	Bombay	...
Bank of China	100,000,000 Taels	Canton	...
Bank of Japan	100,000,000 Yen	Tokyo	...
Bank of Siam	100,000,000 Bahts	Bangkok	...
Bank of暹羅	100,000,000 Bahts	Bangkok	...
Bank of安南	100,000,000 Piastres	Hanoi	...
Bank of越南	100,000,000 Dong	Hanoi	...
Bank of高麗	100,000,000 Won	Seoul	...
Bank of朝鮮	100,000,000 Won	Seoul	...
Bank of日本	100,000,000 Yen	Tokyo	...
Bank of蒙古	100,000,000 Tugriks	Ulaanbaatar	...
Bank of西藏	100,000,000 Gyaltens	Lhasa	...
Bank of新疆	100,000,000 Manats	Urumchi	...
Bank of甘肃	100,000,000 Manats	Lanzhou	...
Bank of陕西	100,000,000 Manats	Xian	...
Bank of四川	100,000,000 Manats	Chongqing	...
Bank of湖南	100,000,000 Manats	Changsha	...
Bank of湖北	100,000,000 Manats	Wuhan	...
Bank of江西	100,000,000 Manats	Nanchang	...
Bank of福建	100,000,000 Manats	Fuzhou	...
Bank of浙江	100,000,000 Manats	Hangzhou	...
Bank of江苏	100,000,000 Manats	Nanjing	...
Bank of安徽	100,000,000 Manats	Hefei	...
Bank of山西	100,000,000 Manats	Taiyuan	...
Bank of山东	100,000,000 Manats	Jinan	...
Bank of河南	100,000,000 Manats	Zhengzhou	...
Bank of河北	100,000,000 Manats	Shijiazhuang	...
Bank of辽宁	100,000,000 Manats	Shenyang	...
Bank of吉林	100,000,000 Manats	Qiqihar	...
Bank of黑龙江	100,000,000 Manats	Qiqihar	...
Bank of内蒙古	100,000,000 Manats	Ulaanbaatar	...
Bank of新疆	100,000,000 Manats	Urumchi	...
Bank of甘肃	100,000,000 Manats	Lanzhou	...
Bank of陕西	100,000,000 Manats	Xian	...
Bank of四川	100,000,000 Manats	Chongqing	...
Bank of湖南	100,000,000 Manats	Changsha	...
Bank of湖北	100,000,000 Manats	Wuhan	...
Bank of江西	100,000,000 Manats	Nanchang	...
Bank of福建	100,000,000 Manats	Fuzhou	...
Bank of浙江	100,000,000 Manats	Hangzhou	...
Bank of江苏	100,000,000 Manats	Nanjing	...
Bank of安徽	100,000,000 Manats	Hefei	...
Bank of山西	100,000,000 Manats	Taiyuan	...
Bank of山东	100,000,000 Manats	Jinan	...
Bank of河南	100,000,000 Manats	Zhengzhou	...
Bank of河北	100,000,000 Manats	Shijiazhuang	...
Bank of辽宁	100,000,000 Manats	Shenyang	...
Bank of吉林	100,000,000 Manats	Qiqihar	...
Bank of黑龙江	100,000,000 Manats	Qiqihar	...
Bank of内蒙古	100,000,000 Manats	Ulaanbaatar	...

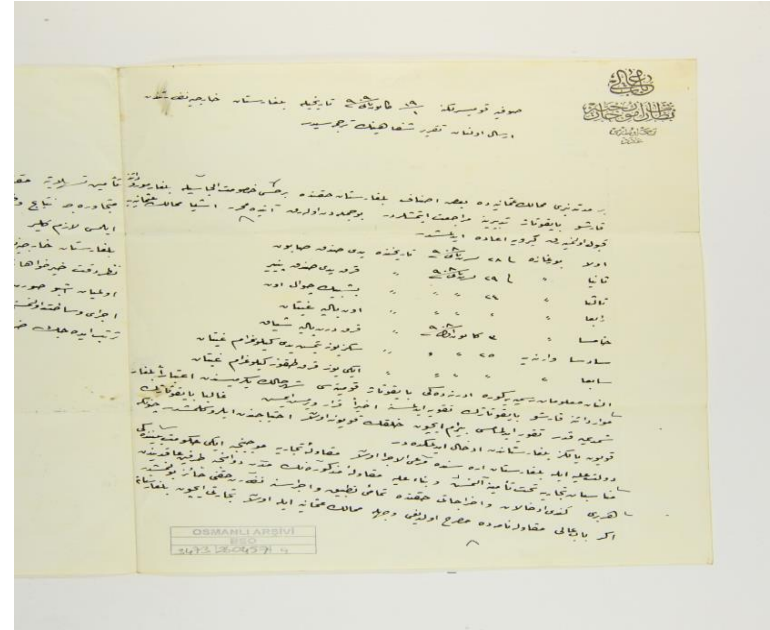
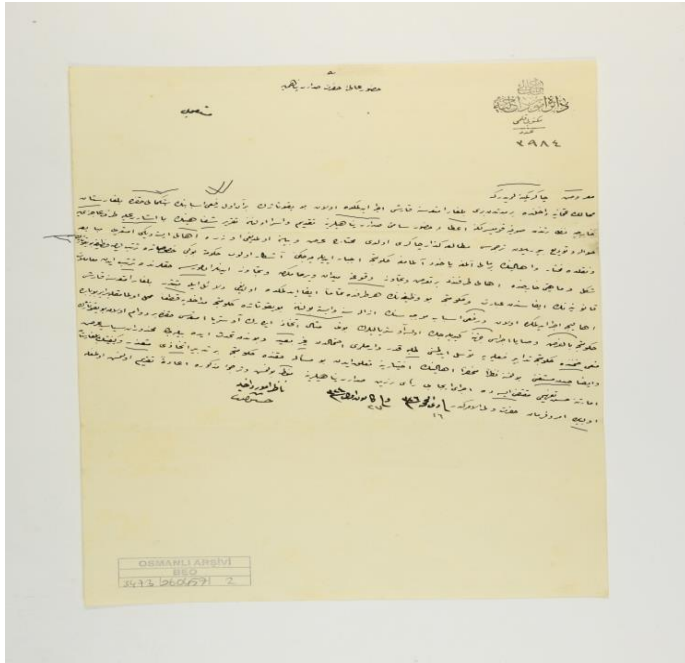
Dış ticaret, Milli Kütüphane

Bank of England	Bank of France	Bank of Spain	Bank of Italy	Bank of Austria	Bank of Prussia	Bank of Russia	Bank of Persia	Bank of India	Bank of China	Bank of Japan	Bank of Siam	Bank of暹羅	Bank of安南	Bank of越南	Bank of高麗	Bank of朝鮮	Bank of日本	Bank of蒙古	Bank of西藏	Bank of新疆	Bank of甘肃	Bank of陕西	Bank of四川	Bank of湖南	Bank of湖北	Bank of江西	Bank of福建	Bank of浙江	Bank of江苏	Bank of安徽	Bank of山西	Bank of山东	Bank of河南	Bank of河北	Bank of辽宁	Bank of吉林	Bank of黑龙江	Bank of内蒙古
-----------------	----------------	---------------	---------------	-----------------	-----------------	----------------	----------------	---------------	---------------	---------------	--------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	------------	------------

Bankacılık, LSE Arşiv ve Kütüphane

Kaynaklar: Osmanlı ve Türkiye İktisat Tarihi, Resmi Belgeler

Devlet Arşivleri

**Kurtuluş Savaşı ve Osmanlı
İmparatorluğu'nun Parçalanışı Süreci:
Dönüm Noktaları üzerine İstanbul
Borsası'ndaki Döviz Kuru Hareketleri ile
Bir Okuma**

Başlarken

- İktisadi deęişkenlerin politik olayların sonuçlarını yansıttığına dair argüman ve bulgular,
- Kurtuluş Savaşı, Osmanlı Devleti'nin politik olarak hayatını sürdürmesi ve erken dönem Cumhuriyet iktisadi yaşamı konusunda bilgi eksiklikleri,
- Lira'ya ve iktisadi yaşama ilişkin çalışmada kullanılan veri setleri, *Tasvir-i Efkar ve Vakit*.

Literatür

- Toprak (1982), Çavdar (1983), Eldem (1994) ve Pamuk (2005), Hanedar et al. (2015, 2016, 2017, 2018, 2019)-**Osmanlı İmparatorluğu,**
- Adams (2015), Jopp (2016)-**Birinci Dünya savaşı ve tahviller,**
- Willard et al. (1996), Weidenmier (2002), Hall (2004), Kanago and McCormick (2013), Duarte et al. (2019)-**Döviz Kurları ve savaşlar.**

Literatür-Hanedar et al. (2015)

Table 1
Structural break points in variance for returns of Treasury and Rumelia railway bonds (1910-14)

Bonds	Break dates	Basis points
Treasury bond	21.09.1911	-6.38
	29.09.1911	-6.19
	17.11.1911	-5.50
	29.02.1912	-5.85
	29.09.1912	-9.42
Rumelia Railway bond	21.09.1911	-17.13
	29.09.1911	-16.44
	17.11.1911	-13.63
	29.02.1912	-12.20
	29.09.1912	-13.05

Note: Table shows the break dates selected by the Inclant-Tiao (1994) test. In column (3), basis points represent the difference between average bond price before and after the break.

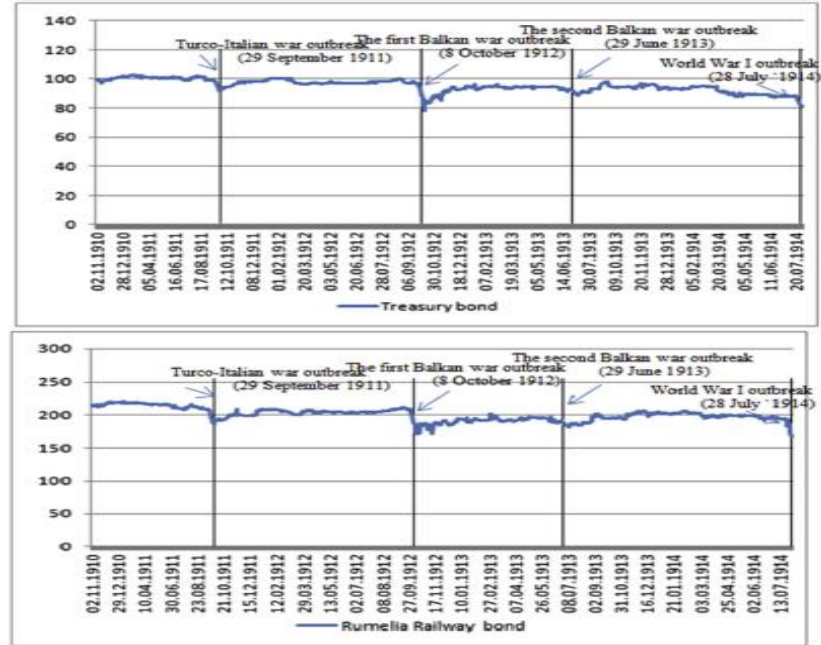
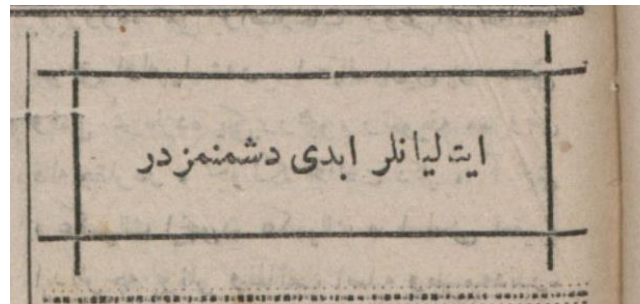

Fig. 1. Prices for Treasury and Rumelia Railway Bonds 1910–14. Note: The price of the Treasury bond is denominated in *Kurşak* while the price of the Rumelia Railway bond is denominated in French Francs. Data source: *Tercüman-ı Hakikat* and *Tanin*, 1910–1914.

Tercüman-ı Hakikat.
1911, 30 November:
1.

Literatür-Hanedar et al. (2016, 2018)

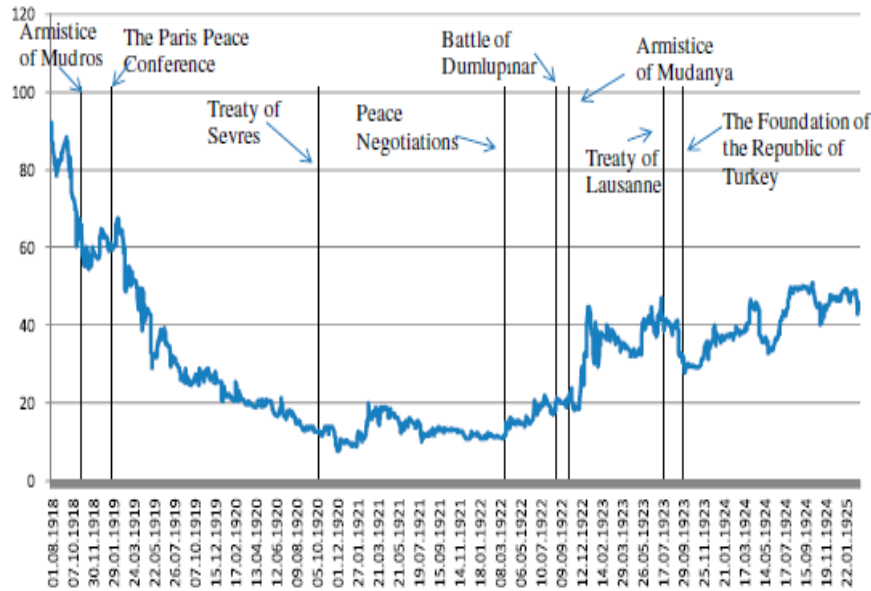
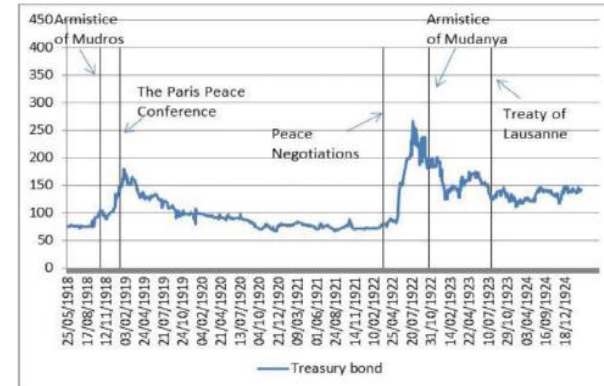
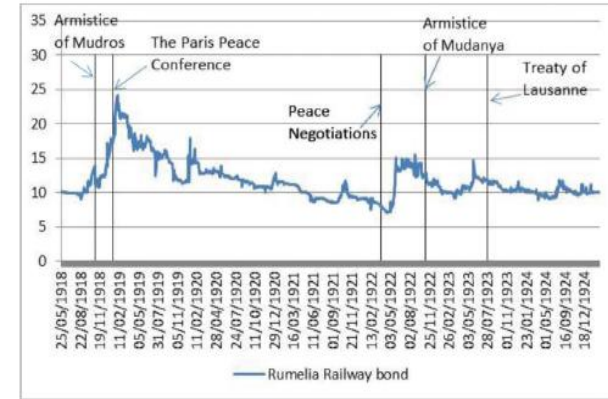

FIGURE 2 The price of the Ottoman war bond, 1918–25 (Turkish Liras). Source: The data is drawn from *Tasvir-i Efkar*, *Tevhid-i Efkar*, *Tanin*, and *Takvim-i Vekayi*, 1918–1925.

Kaynak: Hanedar et al. (2016, 2018)

i. The prices of Rumelia Railway and Treasury bonds, 1918–25 (Turkish Liras). Note: The prices of the Treasury and the Rumelia bonds are denominated in Turkish Liras. The data come from *Tasvir-i Efkar*, *Tevhid-i Efkar*, *Tanin*, and *Takvim-i Vekayi*, 1918–25.

Literatür-Hanedar et al. (2019)

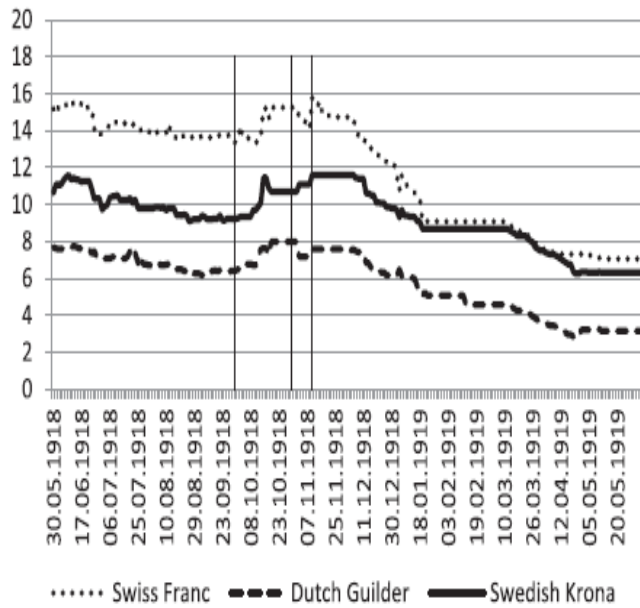

Figure 2. The value of one Lira against Swiss Franc, Dutch Guilder, and Swedish Krona, 1918–1919. Source: Takvim-i Vekayi, 1918–1919.

Table 5. Bai-Perron test results and corresponding events, 1918–1919.

Foreign Exchange Rate	Structural Break Dates	Events	Change
Lira/Swiss Franc	14/11/1918	The end of the WWI, the arrivals of the Allies' warships to Istanbul, and recession	–33
	20/01/1919	The peace conference	–42
	11/03/1919	The peace conference and discussions on the dissolution of the Ottoman Empire	–43
Lira/Dutch Guilder	03/10/1918	The armistice of Bulgaria	–22
	07/12/1918	The end of WWI and coal shortage	–37
	18/02/1919	The peace agreement with Germany, discussions on the dissolution of the Ottoman Empire, and the formation of a new cabinet	–46
Lira/Swedish Krona	09/10/1918	The peace offer of the Ottoman Empire	–10
	12/12/1918	The discussions on the peace agreement with the Ottoman Empire and inflation	–23
	05/03/1919	The peace conference and discussions on the dissolution of the Ottoman Empire	–30

Notes: This table shows the break dates in the value of Lira and corresponding events expressed in *Tasvir-i Efkar* and *Vakit*. Change reflects the percentage change in average value after and before the break.

Kaynak: Hanedar et al. (2019)

Temel Politik Olaylar

Table 1. Key military and political events during the occupation and the Turkish War of Independence

Dates	Events
11 November 1918	The Armistice of Compiègne was signed by Germany
18 January 1919	Peace Conference to set peace terms for the Central Powers
15 May 1919	The occupation of İzmir
12 February 1920	The organization of the Conference of London to decide on the partitioning of the Ottoman Empire
23 April 1920	A government in Ankara was established by the TNM
10 August 1920	The Treaty of Sèvres was signed between the Allies and the Ottoman Empire
9-11 January 1921	The First Battle of İnönü
26-31 March 1921	The Second Battle of İnönü
23 August-13 September 1921	The defeat of the Greece in the Battle of Sakarya
22 March 1922	The Allies asked for an armistice to the Turkish and Greek forces
26-30 August 1922	The victory of the TNM in the Battle of Dumlupınar
11 October 1922	The Armistice of Mudanya was signed to end the hostilities
20 November 1922-24 July 1923	The Conference of Lausanne
24 July 1923	The end of Allies' occupation with the Treaty of Lausanne
29 October 1923	The foundation of the Republic of Turkey

İktisadi Yaşam, 1913-1925

Table 2: Key Economic Indicators for the Ottoman Economy, 1913-1925

Year	Wheat Production (Thousand Tones)	Budget Deficit/Surplus (Thousand Liras at current prices)	The Cost of Living Index of İstanbul	Paper bills in circulation (Million Liras)	Current Account Deficit (Million Liras at current prices)
1913	3903 ^b	-5.9 ^b	100	--	-17.13 ^b
1919	2154 ^b	-88.5 ^b	1402	161 ^b	-7.4 ^b
1920	--	--	1406	140 ^c	-54.33 ^b
1921	2042 ^b	-6.7 ^b	1130	--	-121.77 ^b
1922	--	-11.25 ^b	999	140 ^c	-90.95 ^b
1923	--	-1.64 ^b	1352	--	-44.47 ^b
1924	2686 ^a	3.13 ^b	1419	--	-36 ^a
1925	2959 ^a	-9.5 ^c	1500	--	-30 ^a

Sources: a The data come from Mitchell (1982; 178, 543), as they are converted from hectare to tones by using the value of 1914, b The data come from Eldem (1994; 16, 139, 146, 161, 191). c The data are elaborated from *Vakit* and *Tasvir-i Efkar*, 1919-1925.

İktisadi Yaşam: Fiyatlar, 1917-1918

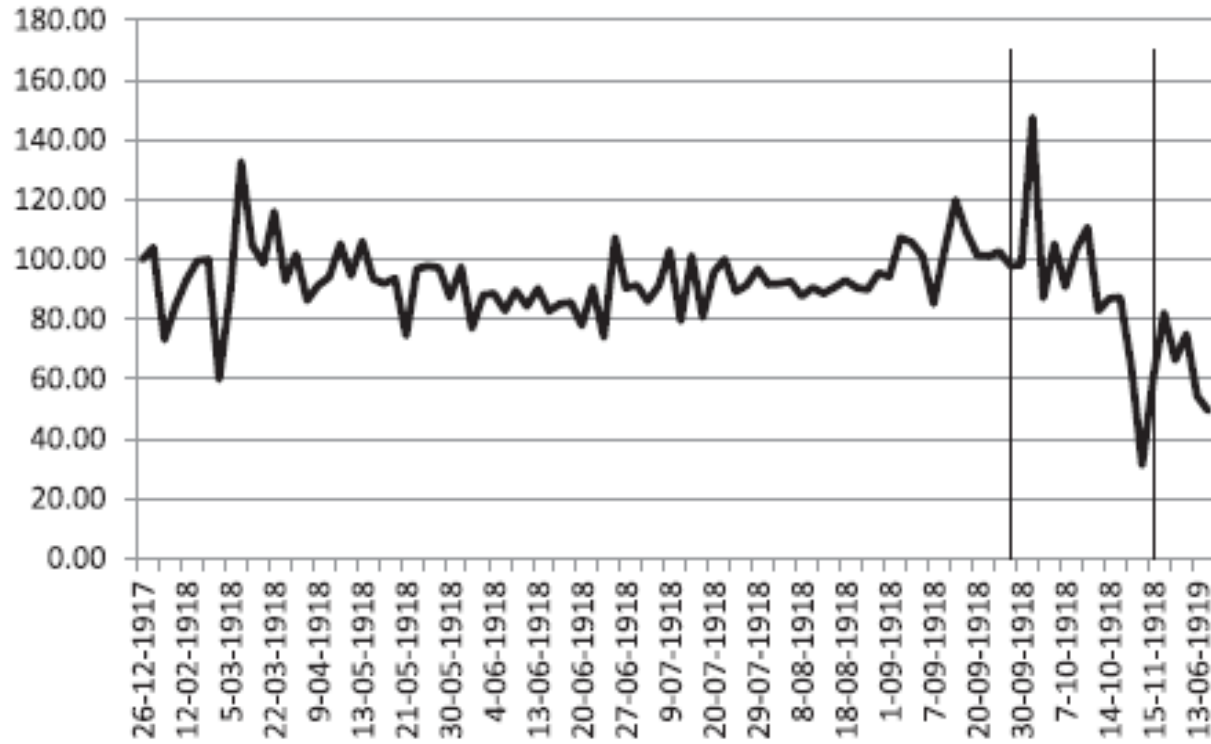

Figure 1. The price index of consumer goods for İstanbul, 1917–1919. Source: Vakit, 1917–1919.

Kaynak: Hanedar et al. (2019)

İktisadi Yaşam: Fiyatlar, 1917-1918

Table 3. Concepts on the Ottoman Economy in *Tasvir-i Efkar* and *Vakit*.

Concepts	June–August 1918	September–October 1918	November 1918–January 1919	February–June 1919
<i>Negative</i>				
Demand shortage	X		X	X
Higher prices	X		X	X
Economic crisis		X	X	X
Black market	X		X	X
Lower value of Lira	X		X	
Famine			X	
Transportation problems			X	
Problems in foreign trade			X	
<i>Positive</i>				
Lower prices	X	X		X
Prosperity	X	X		X
Higher value of Lira		X		
Higher foreign trade				X

Sources: Authors' own compilation from commentaries in *Tasvir-i Efkar* and *Vakit*, June 1918–May 1919.

Kaynak: Hanedar et al. (2019)

İktisadi ve Politik Yaşam: Gazeteler ve Fiyatlar

پیاسه اجمالی

شهرت پیاسه سی عمومیته اعتباریه توده
ایچده دور، بونک باشلیجه سنی احوال عمومیته
الآن وضوح و تطبیق اکتساب ایچمه سیدر،
ذخیره و مواد عدایه مواردانده تنظیم بوندور،
اوروپادن کلن اهلایه ایسه، کرک، ماملانک بطانی
بوزندن کونلرجه لایند و اچور دروننده قالدندور،
اولجه بومواردانک انجراج ایدامسی، شهرت بونک
احتکار فکرتیه دوشه رک الزنده موجود مالاری
ایستکلری کی صانعی مفصدیته عتاب ایدانکده

Vakit. 1919. Piyasa ahvali, 21 June: 2

دیون عمومیته اداره سناک نشر ایشتیکی سوک جدول

برکتیله بر آیه صرف ایشتیکی حراج شروریه	لیزلی				۵۰ ۱۰۰ ۲۰۰ ۳۰۰ ۴۰۰ ۵۰۰ ۶۰۰ ۷۰۰ ۸۰۰ ۹۰۰ ۱۰۰۰
	۱۹۱۹ نشرین تا بینه		۱۹۱۴ اولده		
	۱۹۱۹ اکون قیاس	۱۹۱۴ اکون قیاس	۱۹۱۹ اکون قیاس	۱۹۱۴ اکون قیاس	
۱۶ اوله اذک	۱,۸۷۵	۳۰	۱۹	۳۰۴	۹۱۵
۱۱ شکر	۳	۳	۲۸	۱۸	۱۵۰۰
۱۰۰ درهم اهوره	۱۲	۳	۹۵	۲۳۷۵	۶۶۰
۱۲ اوله بونج	۳	۶	۵۰	۱۰۰	۱۵۶۵
۲ مغازه	۲	۶	۲۰	۸۰	۱۲۳۵
۶ پاناس	۶	۶	۶۵	۹۰	۱۲۰۰
۴ اصدایه	۴	۱۶	۳۷,۵۰۰	۱۵۰	۸۱۰
۲ سران	۲,۵۰۰	۱	۷	۱۱	۱۳۰۰
۱/۴ زیتون باغ	۸	۴	۱۳۰	۶۵	۱۵۲۵
۱/۴ مارز	۱,۵۰۰	۷۵	۱۰	۵	۵۶۵
۸ سوت	۲	۱۶	۲۳	۳۱۱	۲۰۵۰
۱۶ لشر چیری	۱۲	۱۲	۲۰۰	۲۰۰	۱۵۶۵
۴ ات	۷	۲۸	۸۰	۳۲۰	۱۰۵۵
۱/۴ توه یانی	۲۰	۱۰	۲۱۰	۱۲۵	۱۳۰۰
۱۶ عدد بورطه	۲,۵۰۰	۸	۱۵۰	۷۲	۸۰۰
۱۰۰ درهم ساون	۷	۲۷۵	۲۲	۲۸۷۵	۱۳۰
۱۱ اوله بونل	۱,۵۰۰	۱۵۰	۲۵	۷۵	۱۵۶۵
۱۰ اوله کومور	۲,۵۰۰	۵	۸	۸۰	۱۵۰۰
۱/۴ بیکی اوردون	۲۵	۱۱۲۵	۵۰۰	۱۲۵	۱۰۱۰
ایسه (براتیق معروف)	—	۵۰	—	۶۱۷	۱۱۳۰
آقای قان	—	۱۵	—	۱۵۰	۱۰۰
بکر	—	—	—	—	—
	۲۳۵۲۵	—	—	۲۱۸۶۰	۱۱۷۵

Vakit. 1919. Pahalılık elan devam ediyor, 26 December: 3

لیزلیر متبادیا تزل ایچکده دور

سوک کومورک نمره لیزلیک بونک ایلده
اوزنده شایان عمومیته نتیجه لری شیمدیکن
کوردونک بانلادی. اسلام بونک خارجی رقابته
تضییقندن کلسا اورتولس اولدی ایچمور پیاسه
مواد عدایه لسنده آز چوق نامیل حاکمیت
ایچمورلر. باغ، بونج، بونج، بونج، بونج،
وهرانج سیزلردن شهر بوزده پایلنده
ارلان استملاکات مهم بر اکثریتک آنالولی
محصولاتیدر. بونک دیگر مهم بر نتیجه سیده
هیچ اولازسه بر دم اشیاکله مزهج و چوق
نردلی بر طرزده دکیمه ن قابو بونک
غیر متاثر اولاسیدر فی الحقیقه آهیر کومورک
دسلری استانبولده حیاتی کلسا پالاشدردی.
فقط آنالولی ایله دراملی و امین مواردات
وسائط تخلیه و دیگر مخالف مصارفانده یاداش
یاداش اقتصادلر پایلنده سی ممکن قیلنده و شهر.
بوزده بوزدله حسن اولونجه قی درجه بونک
ناتیرلری کوردونکده دور. آسیر قایلرلیک مدمش

Vakit. 1923. Piyasa, 11 February: 3.

İktisadi ve Politik Yaşam: Gazeteler ve Lira

پارامتریک قیمتی

برقاج کون اول پارامتریک قیمتی بورسده برون برون بوکامیدی . بونکده - بی متارکده هندن بزی اجنی ء لکندن هکنندزه وقوع بولان ادخالک سونک زمانزده فضا لاشایدی . ایوم پیاسده حرب اناسنده کندن پک زیاده مال بولوندهدر . مالک بولنده لانه مال اوراقی نقدیه من اسکی مقدار بی محافظه ایگده اولد بندن بالقیجه پارامتریک ایقی بوکاشدور . بوندن ایکی هفته اول ۱۱۷ غروش اولان آنون ایرا ۳۰۰ غروشه قادر آلمن امکانی حاصل اولشدور . مع هذا دون آنون ۳۶۰ غروشه بیرتمشدی . دیگر طرفدن ء لکنندزه اجنی یاره لری چرغالد بندن اولرکده ایلمتری نایفده باشلانمشور . مثلا انکابور ایراسی اون بیس کون اول ۳۸۹ غروش ایکن دون (۳۱۰) . ایتمشدور . فرانسز ایراسی اون بیس کون ظرفنده ۲۷۰ دن ۲۲۰ . ایالیان ایراسی ۲۰۰ دن

Vakit. 1920. Bütün dünyanın kambiyo derdi, 5 September: 1.

بورسده وضعیت

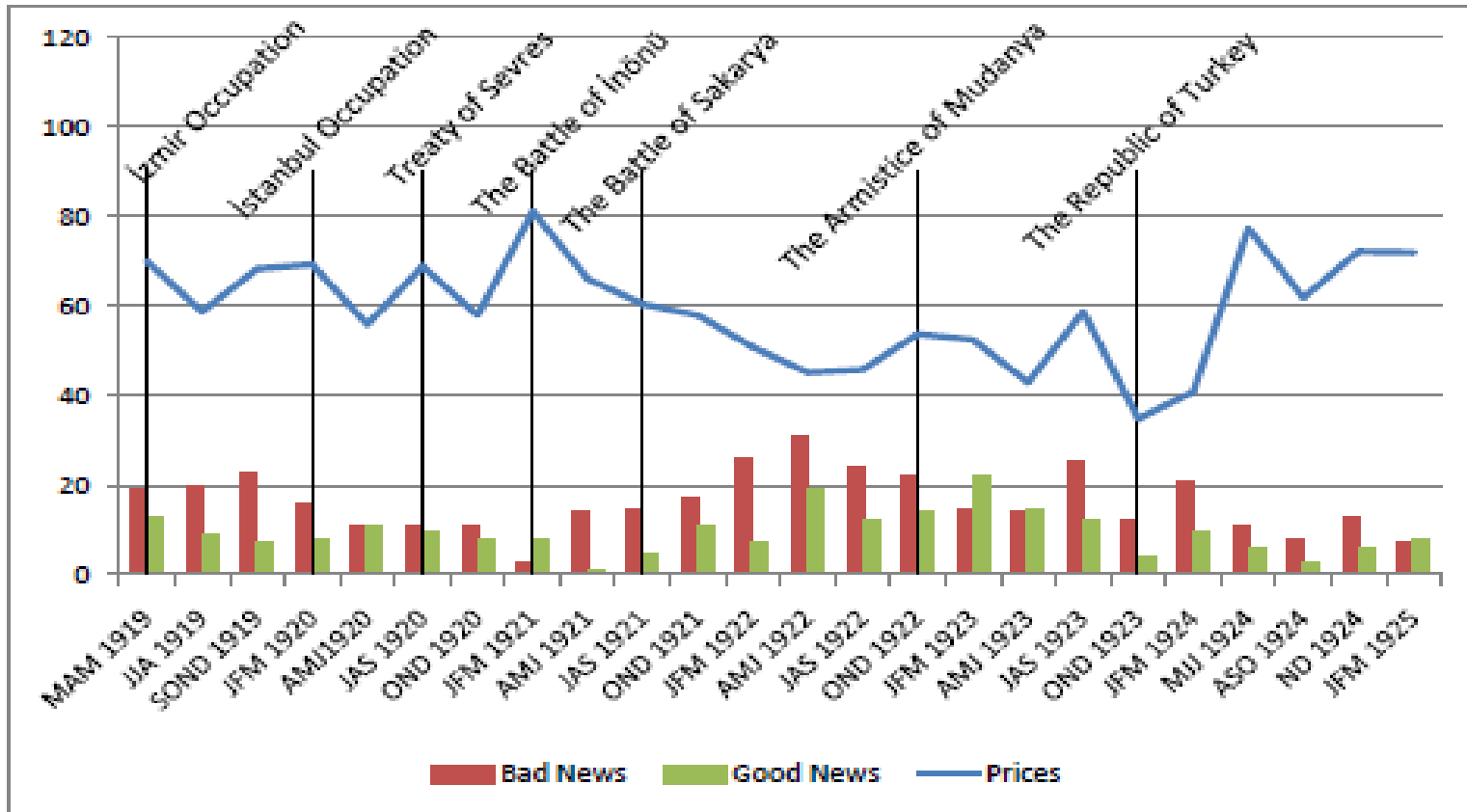
بورسده لوزان توتورانتسک انتظامی شیرری بیشرری طرفدن انتظار ایلمدیق لیه بر یایلیق تویلد ایتمدی . انتشار ایمن شیرلک هیجا چنن اهمیت نظامی بورسده مان سکوتنه قارشیلانیدی . بله سه اوراقی قدیمین کرک آتونه وکرک انکاز بایست نظراً کوچیک بر تیزدن سوکرا تکرار کسب قیمت ایتمک باشلاش ویرکون اول ۶۹۵ دن ایکن دون ۶۹۰ ، ۶۸۵ و نهایت ۶۸۰ . دوشمشورده . بالطبع سترلیتخده اوراقی قدیمینه نظراً برکون اول ۷۴۴ دن ایکن دون تخریباً تنزل ایلمک اولمکین ۷۳۰ و آقشامه دوخسور (۷۲۳) . قافار تنزل ایتمشدور . قرائق ۲۰۰ دن ۲۰۰ . دوشمشورده دون عین زمانده دولایره کوچیک بر تنزل قید ایلمدی ۱۵۷ دن ۱۵۴ . دوشمشورده . دراختی ۳۹ دن ۳۸ - ایتمشدور . استقرار داخل بحوریلان دون ۳۹۰ لیراده آیلدشکر بر آرائق ۳۵۰۷۵ . قانار دوشمشورده . الاخر لرقه قانار بوکاش و آقشام ۳۹ لیراد

Vakit. 1923. Borsada vaziyet, 7 February: 3.

Vakit. 1919. Paramızın Kıymeti 22 July: 2.

İktisadi Yaşam: Fiyatlar ve Haberler, 1919-1925

Figure 1. The Consumer Price Index of İstanbul, Bad and Good News, 1919-1925.

Sources: Elaborated from *Vakit* and *Tasvir-i Efkar*, 1919-1925.

İktisadi Yaşam: Haberler, 1919-1925

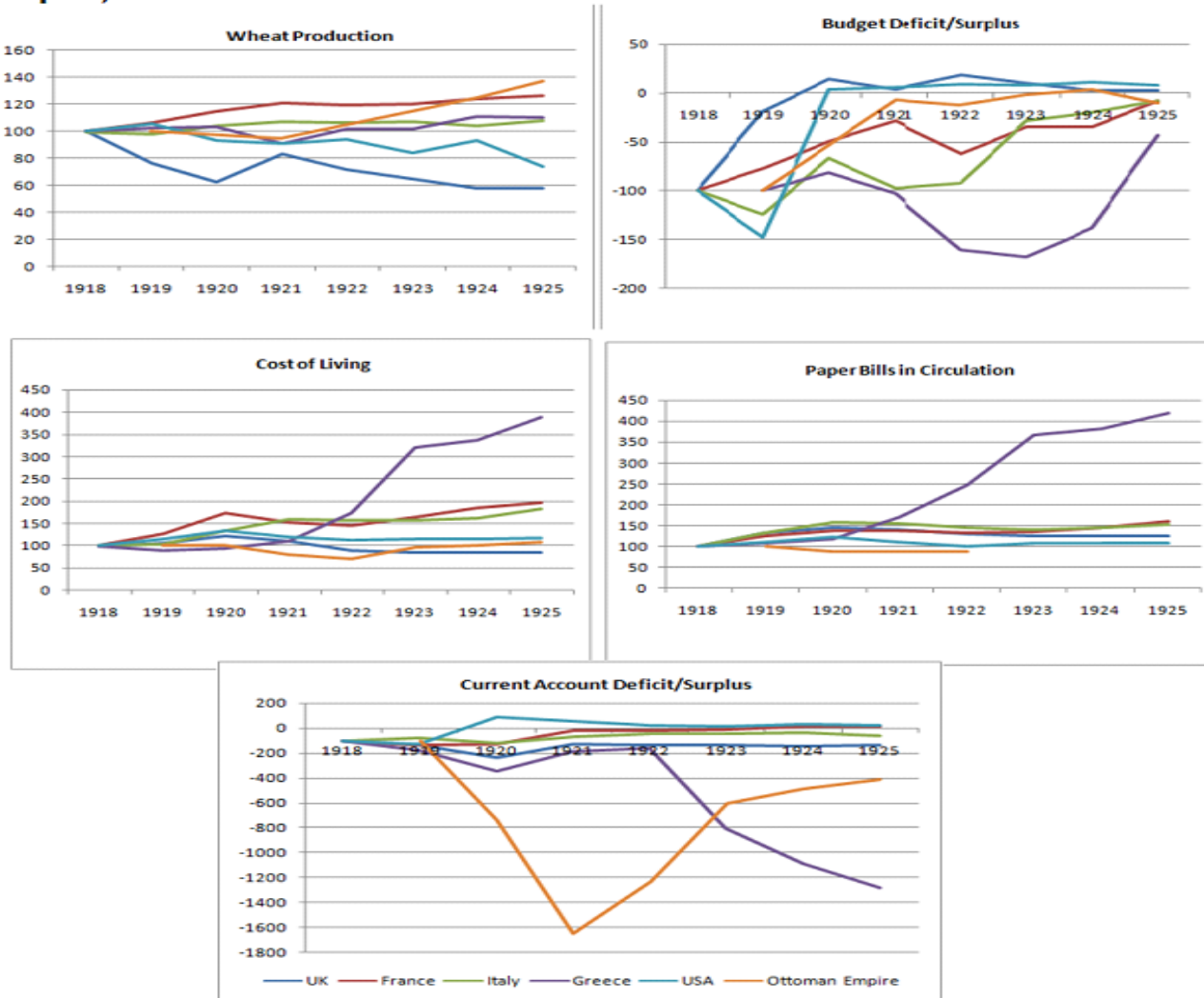
Table 4. The Types of the Bad and Good News, 1919-1925.

	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	
Bad News	Price Increase/Instabilities	9	22	22	39	23	28	2
	Black Market/Speculation	1	5	3	12	8	4	0
	Money Shortage	0	1	0	3	0	2	0
	Lower Trade	7	5	4	2	7	0	0
	Depression/Unemployment	14	7	3	17	4	5	0
	Bourse crisis/Fluctuations in value of Lira	3	5	13	22	18	9	4
	Transportation/Energy/Wheather	3	4	3	2	1	0	0
	Others	2	0	1	6	5	5	1
	Total	39	49	49	103	66	53	7
Good News	Lower prices/price stability	4	18	10	33	12	6	1
	Higher Trade	5	4	2	5	4	3	2
	Economic progress/Higher production	4	4	4	5	0	1	0
	Boom in Bourse/Stability of value of Lira	0	5	3	5	9	5	2
	Others	9	6	6	4	28	10	3
	Total	22	37	25	52	53	25	8

Sources: Elaborated from *Vakit* and *Tasvir-i Efkar*, 1919-1925.

İktisadi Yaşam: Dünya, 1919-1925

Figure 2. Economic Indicators in UK, France, Italy, Greece, USA, the Ottoman Empire, 1919-1925.

Sources: Elaborated from *Vakit* and *Tasvir-i Efkar*, 1919-1925, Eldem (1994: 16, 139, 146, 161, 191), Mitchell (1992, 178, 848-849; 1993, 841).

Veri

- Lira'nın itilaf ve tarafsız paraları karşısında değerleri, örneğin İngiliz Pound, Amerikan Doları ve Altın, Mart 1919 ve 1925.
- *Tasvir-i Efkar ve Vakit*

در سعادت بورسہ سی

اسیام و تھویلات

۹۲۰	ترامواری	۱۹۰۰	استقراض داخلی
۳۲	انارہ الصاریہ	۹۲۰۰	دیون موجودہ
۳۸	بانک عثمانی	۱۲,۷۵	وہدایطہ ہور پرلری
۳۰۰	اختیاریہ	۱۶,۰۰	آٹھویں آ. آ. ب.
۲۱,۰۰	آٹھویں ہور پرلی	۱۰,۰۰	ت
۵۲,۰۰	والیہ فرماہدی	۶,۵۰	تکلیف
مجموعہ			
۱۱۵	ایشالیان	۴۳۲,۰۰	آٹھویں
۴۲,۰۰	بانک	۱۰۱,۲	آٹھویں
۱۵,۳۰	فرودہ	۷۲,۰۰	ت
۵۷,۱۰	روس	۱۸۱	تکلیف
۳۵,۳۰	برلن	۱۷۸,۰۰	فرانس
۱۱۶,۰۰	ت	۳۵۲,۰۰	برلن

Vakit 1920. Kambiyo, 14 April: 2.

Osmanlı İhracatı, 1919

کوستا ترکیه در :

تولیدات	قطن	شکر	ایرک	پاز	توتون	آغون	دری	توتون	کالکریه
۲۲,۰۰۰	۵۶,۰۰۰	۵,۰۰۰	—	۲,۰۰۰	۱۵,۰۰۰	۶۳,۰۰۰	۱۵,۰۰۰	۲۵,۰۰۰	۱۰,۰۰۰
۱۵,۵۰۰	۳۱,۰۰۰	—	۱۲۳,۰۰۰	۹,۰۰۰	۳,۰۰۰	۲,۵۰۰	۲,۰۰۰	۵۲,۰۰۰	۱۰,۰۰۰
۲,۵۰۰	۶۵,۰۰۰	۷,۰۰۰	—	۶۹,۰۰۰	۳۸,۵۰۰	۶۶,۰۰۰	۱۸,۵۰۰	۲,۰۰۰	۱۰,۰۰۰
۲,۰۰۰	۲۲,۰۰۰	۹,۵۰۰	۹۵,۵۰۰	۲,۰۰۰	—	۵,۰۰۰	۱۳,۰۰۰	۳۷,۰۰۰	۱۰,۰۰۰
—	—	—	—	—	۱۵۵,۵۰۰	—	۵,۰۰۰	۵۲,۰۰۰	۱۰,۰۰۰
۹,۰۰۰	۵,۰۰۰	—	—	۹,۰۰۰	۶,۰۰۰	۷,۵۰۰	۸,۵۰۰	۲۳,۰۰۰	۱۰,۰۰۰
—	۵,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	—	—	—	—	—	۹,۰۰۰	۱۰,۰۰۰
۲,۰۰۰	۳۱,۰۰۰	—	—	—	—	—	—	۱۵,۰۰۰	۱۰,۰۰۰
—	—	—	—	—	—	—	—	۱۱,۰۰۰	۱۰,۰۰۰
۲,۰۰۰	—	—	—	—	—	—	—	—	۱۰,۰۰۰
—	—	—	—	—	—	۱۱,۵۰۰	—	—	۱۰,۰۰۰
۱۱,۵۰۰	—	—	—	—	—	—	—	—	۱۰,۰۰۰
۸۶,۵۰۰	۲۳۵,۰۰۰	۳۱,۵۰۰	۲۳۸,۵۰۰	۹۳,۰۰۰	۲۰۸,۰۰۰	۱۵۱,۰۰۰	۶۶,۰۰۰	۲۱۱,۰۰۰	۱۰,۰۰۰

Tasvir-i Efkar. 1919. İhracatımızın Kıymeti. 6 December: 2.

Metodoloji-Bai ve Perron (1998, 2003) Testi

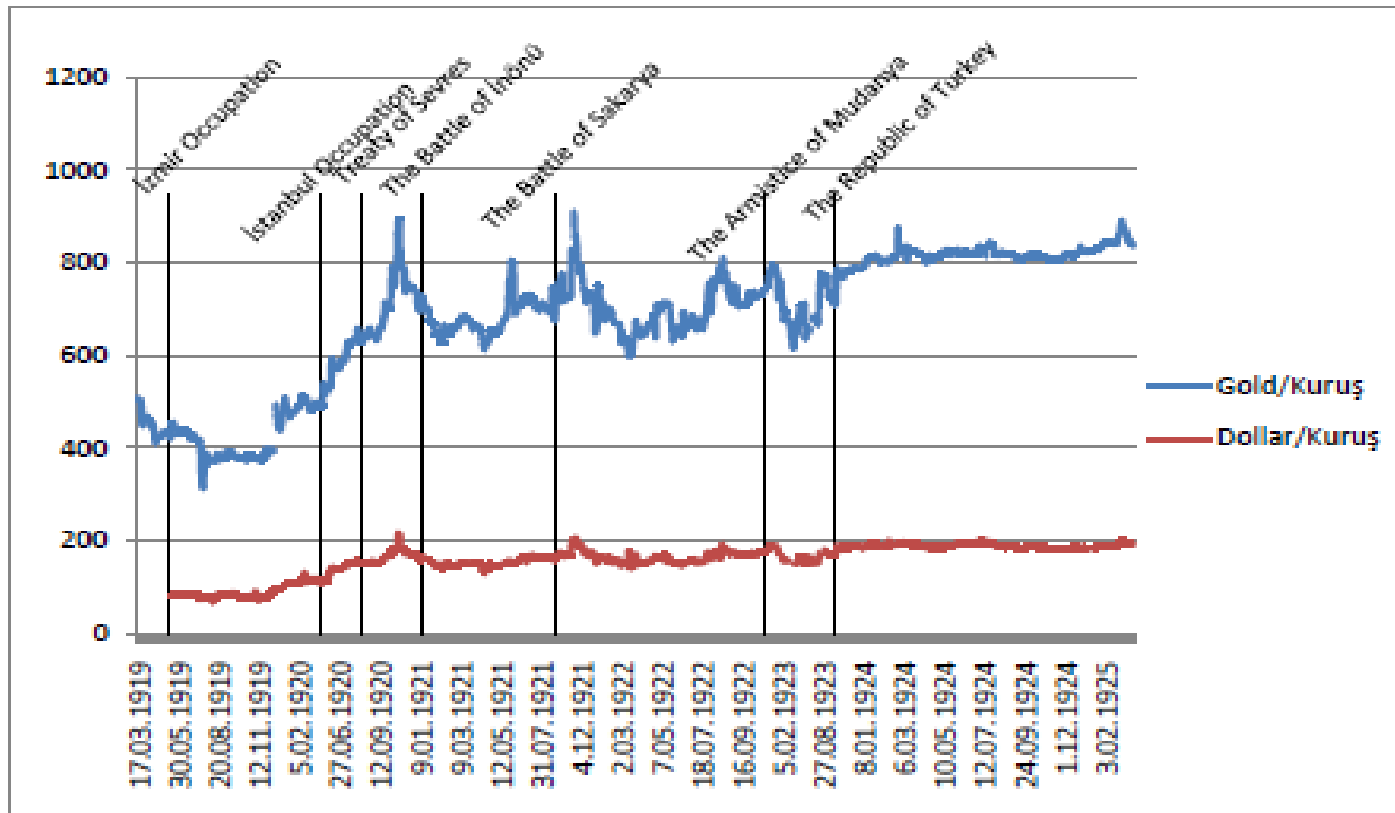
$$y_t = c_j + \varepsilon_t \quad t = T_{j-1} + 1, \dots, T_j \quad (1)$$

$$R_t = \log(FX_t / FX_{t-1}) \quad (2)$$

$$r_{i,t} = \alpha + \beta_1 d_{1,t} + \beta_2 d_{2,t} + \beta_3 d_{3,t} + \beta_4 d_{4,t} + \beta_5 d_{5,t} \quad (3)$$

Sonuçlar

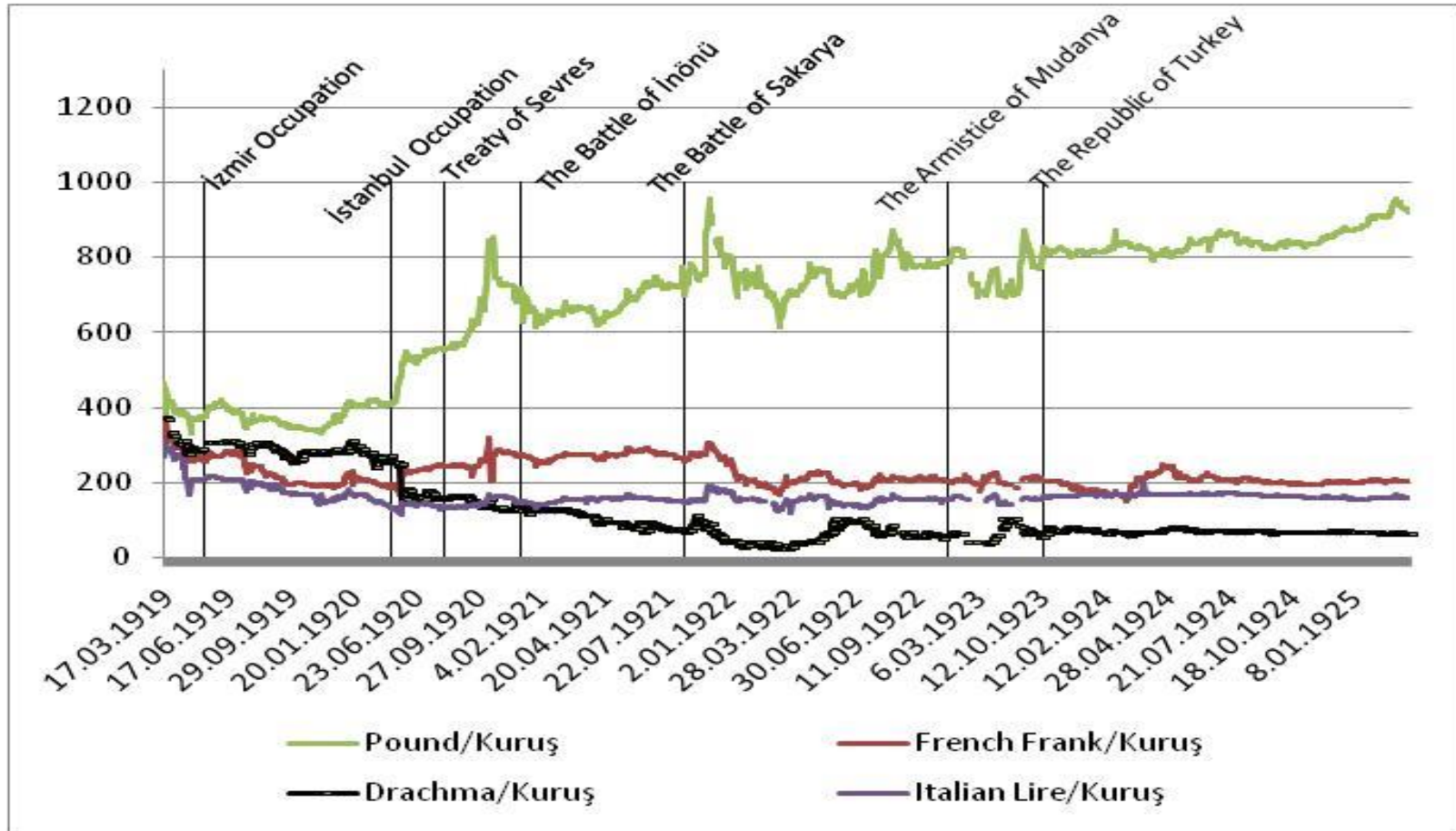
Figure 3. The Value of Gold and Dollar against Kuruş, 1919-1925.

Sources: Elaborated from *Vakit* and *Tasvir-i Efkar*, 1919-1925.

Sonuçlar

Figure 4. The value of Pound, Frank, Lire, and Drachma against Lira, 1919-1925.

Sources: Elaborated from *Vakit* and *Tasvir-i Efkar*, 1919-1925.

Sonuçlar

Table 3. Bai-Perron test results and corresponding events for the Drachma, Gold and Dollar, 1919–1925

Exchange Rate	Structural Break Dates	Events	Change
Drachma/Kuruş	14.04.1920	The occupation of İzmir and the discussions on the fate of İstanbul speculations at the İstanbul bourse	-71
	07.04.1921	The Battle of İnönü and the defeat of Greece	-69
Pound/Kuruş	01.06.1920	The Ottoman proposal in the peace negotiations, the partitioning of the Ottoman Empire and economic recession	99
	22.06.1921	The discussions on new conflicts with Greece	57
	30.07.1922	The proposal of Greece to occupy İstanbul	42
	31.05.1924	The Haliç Conference and discussions on Mosul	34
Frank/Kuruş	04.10.1920	The peace negotiations with Armenia	-3
	16.01.1922	The economic improvements in the Europe	-19
	22.03.1924	The Treaty of Lausanne	-10
Lire/Kuruş	24.12.1919	Increasing good prices and the value of gold in İstanbul, black market, and economic and political problems	-20
	20.10.1922	The end of Greek occupation in Rumelia and the successes of the Turkish forces	2
	19.07.1924	The Treaty of Lausanne	-1
Gold/Kuruş	11.06.1920	The peace negotiations and lower price level in the Europe	72
	17.10.1922	The end of Greek occupation in Rumelia	35
	21.06.1924	The political problems in Italy	17
Dollar/Kuruş	01.06.1920	The Ottoman proposal in the peace negotiations, the partitioning of the Ottoman Empire and economic recession	88
	20.08.1922	The new conflicts with Greek forces	34

Notes: This table shows the break dates and corresponding events expressed in *Tasvir-i Efkar* and *Vakit*. Change reflects the percentage change in average value after and before the break.

Değerlendirme

- Pound, Dolar ve Altın değerinde dönem içinde Türk tarafının başarısı ile azalan yükselişler,
- Drahma, Frank ve Lire değerinde dönem boyunca işgale rağmen düşüşler,
- İktisadi yaşamda dalgalanmalar ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu ile kontrol.

Ekler: Savaşlar

Tasvir-i Efkar. 1923.
27 April, İngiliz
lirası gene şekavete
başladı , 1

Tasvir-i Efkar. 1924,
30 May: 1.